

หัวข้อเค้าโครงเรื่องของผลงาน

(กรณีลักษณะงานวิชาการ)

๑. ชื่อผลงาน / การศึกษาการใช้ประโยชน์ที่ดินตำบลโป่งแดง อำเภอเมือง จังหวัดตาก

๒. บทนำ/ความสำคัญของปัญหา /

ตำบลโป่งแดง ตั้งอยู่บริเวณอำเภอเมือง จังหวัดตาก มีเนื้อที่ ๒๕๖,๖๘๓ ไร่ โดยเกษตรกรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และมีสภาพการใช้ดินเป็นพื้นที่เกษตรกรรม มีเนื้อที่ ๘๑,๓๓๓ ไร่ หรือร้อยละ ๓๑.๖๙ ของพื้นที่ตำบล โดยเกษตรกรใช้พื้นที่ในการปลูกพืชไร่ มีเนื้อที่ ๔๙,๕๘๙ ไร่ หรือร้อยละ ๑๙.๓๒ ของพื้นที่ตำบล ปลูกนาข้าว มีเนื้อที่ ๑๖,๖๐๒ ไร่ หรือร้อยละ ๖.๔๗ ของพื้นที่ตำบล ซึ่งปัจจุบันตำบลโป่งแดงประสบปัญหาขาดแคลนแหล่งน้ำในฤดูแล้ง ขาดแหล่งกักเก็บน้ำ ดินความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ คุณสมบัติของดินไม่เหมาะสมต่อการปลูกพืช ต้นทุนการผลิตสูง และราคาพืชผลทางการเกษตรตกต่ำ ซึ่งจากการใช้ทรัพยากรดินที่ไม่เหมาะสมกับสมรรถนะของที่ดิน หรือการใช้ที่ดินผิดประเภท รวมถึงการใช้ที่ดินต่อเนื่องเป็นเวลานาน เพื่อให้การใช้ทรัพยากรดินเป็นไปอย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องมีการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลโป่งแดง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาด้านการจัดการทรัพยากรดินและการวางแผนการใช้ที่ดิน จากสถานการณ์ปัญหาดังกล่าวได้วิเคราะห์ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดตาก พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔ กำหนดวิสัยทัศน์ “เมืองน่าอยู่ ประดุลการค้าชายแดน” เป้าประสงค์ที่ ๓ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตรและเพิ่มมูลค่าสินค้าทางการเกษตร โดยกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ ๕ ประเด็น ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาผลิตภาพทางการเกษตร เป้าประสงค์เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตรและเพิ่มมูลค่าสินค้าทางการเกษตร ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย ขนาดเศรษฐกิจภาคเกษตรเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕ กลยุทธ์ ๑) ส่งเสริมการทำเกษตรปลอดภัย เกษตรผสมผสานอย่างยั่งยืน ๒) พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาในพื้นที่ตำบลโป่งแดง อำเภอเมือง จังหวัดตาก พร้อมทั้งวิเคราะห์ข้อมูลจากข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ประจำปี ๒๕๖๒ กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย พบว่า จากการสำรวจข้อมูลครัวเรือนที่ได้รับการสำรวจ (จปฐ.) จำนวน ๒,๒๐๕ ครัวเรือน เป็นครัวเรือนยากจน จำนวน ๖๔๐ ครัวเรือน (คนที่ได้รับการสำรวจ ๖,๖๑๓ ราย เป็นคนยากจน จำนวน ๒,๑๘๖ ราย และคนจนเป้าหมาย คือคนจน (จปฐ.) ที่ลงทะเบียนสวัสดิการแห่งรัฐ ๖๗๒ ราย (ที่มา <https://www.tpmapp.in.th/๒๕๖๒/๖๓๐๑๐๗>)

โดยการศึกษาการใช้ประโยชน์ที่ดินตำบลโป่งแดง อำเภอเมือง จังหวัดตาก ซึ่งได้จัดทำจากการวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ ในตำบล จึงจำเป็นต้องใช้ข้อมูลสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ทั้งปัจจัยทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และปัจจัยด้านนโยบายการบริหารจัดการพื้นที่มาวิเคราะห์ร่วมกันและจัดทำการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่ตำบล เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและความต้องการในการใช้ที่ดินในปัจจุบัน โดยใช้การจัดการกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA) เพื่อรับฟังความคิดเห็น ประเด็นปัญหา ความต้องการของเกษตรกร ข้อเสนอแนะแผนพัฒนาท้องถิ่นจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและความต้องการของเกษตรกรในตำบล รวมถึงการวิเคราะห์ร่วมกับสภาพแวดล้อมด้านเกษตรของตำบลโป่งแดง อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก (SWOT Analysis) เพื่อกำหนดกิจกรรมต่างๆ ตามภารกิจของกรมพัฒนาที่ดิน มาช่วยสนับสนุน และใช้เป็นแนวทางแก้ปัญหาที่พบในพื้นที่อย่างเป็นระบบ เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นรูปธรรม ดังนั้น สถานีพัฒนาที่ดินตาก จึงได้จัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลโป่งแดง อำเภอเมือง

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อศึกษา รวบรวมการใช้ประโยชน์ที่ดิน วิเคราะห์สถานภาพทรัพยากรดิน/ที่ดิน และความต้องการพัฒนาทางด้านเกษตรกรรมของชุมชนในพื้นที่ตำบลโป่งแดง อำเภอเมือง จังหวัดตาก

๓.๒ เพื่อประเมินคุณภาพที่ดินและวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินด้านเกษตรกรรม สำหรับพืชเศรษฐกิจหลักในพื้นที่ตำบลโป่งแดง อำเภอเมือง จังหวัดตาก

๓.๓ เพื่อกำหนดแผนและขอบเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินตามศักยภาพของทรัพยากรดิน ในการแก้ไขปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ตำบลโป่งแดง อำเภอเมือง จังหวัดตาก

๔. ขอบเขตการศึกษา

๔.๑ ศึกษาในพื้นที่ขอบเขตตำบลโป่งแดง อำเภอเมือง จังหวัดตาก

๔.๒ ศึกษาสภาพพื้นที่ ทรัพยากรธรรมชาติ การประเมินคุณภาพที่ดิน กำหนดเขตการใช้ที่ดินและแนวทางการใช้ประโยชน์ที่ดินตามศักยภาพของทรัพยากรดินจากความต้องการของชุมชนและเกษตรกร

๔.๓ กำหนดเขตเกษตรกรรมของตำบลโป่งแดง และกำหนดแผนการใช้ที่ดิน เพื่อจัดทำเป็นแนวทางการใช้ประโยชน์ที่ดิน เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาในการใช้ที่ดินของชุมชนและเกษตรกร

๕. ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินการ

๕.๑ ดำเนินการตั้งแต่เดือน ตุลาคม ๒๕๖๒ – กันยายน ๒๕๖๔

๕.๒ สถานที่ดำเนินงาน ตำบลโป่งแดง อำเภอเมือง จังหวัดตาก

๖. ผู้ดำเนินการ

๖.๑ นายรัชชิต เตชะกิติกรกุล ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ

มีหน้าที่ การติดต่อประสานงาน ศึกษารวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ และทุติยภูมิ วิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ จัดประชาคม การจัดกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน(PRA) สังเคราะห์ข้อมูล กำหนดแผนการใช้ที่ดินและแผนงานโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ปรับปรุงแผนการใช้ที่ดิน และเขียนรายงาน (ร่าง) แผนการใช้ที่ดิน ตำบลโป่งแดง ฉบับสมบูรณ์ ปฏิบัติงาน ๘๐ เปอร์เซ็นต์

๖.๒ นางปวีณา เกษทัน ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ

มีหน้าที่ สืบค้นข้อมูลด้านกายภาพ ร่วมจัดประชาคม การจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) ปฏิบัติงาน ๑๐ เปอร์เซ็นต์

๖.๓ ชื่อ-สกุล นางวรัญญา บัวพันธ์ ตำแหน่ง เศรษฐกรชำนาญการ

มีหน้าที่ สืบค้นข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคม พร้อมวิเคราะห์เก็บข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคม ปฏิบัติงาน ๑๐ เปอร์เซ็นต์

๗. ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

๗.๑ รวบรวมข้อมูลเอกสารที่ใช้ในการวิเคราะห์ที่จะนำมาวิเคราะห์และกำหนดเขตการใช้ที่ดิน ดังนี้

(๑) ด้านกายภาพ ได้แก่ ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรป่าไม้ สภาพภูมิอากาศ สภาพการใช้ที่ดิน ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ภัยธรรมชาติ โครงการพัฒนาต่าง ๆ ในพื้นที่

(๑) ด้านกายภาพ ได้แก่ ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรป่าไม้ สภาพภูมิอากาศ สภาพการใช้ที่ดิน ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ภัยธรรมชาติ โครงการพัฒนาต่าง ๆ ในพื้นที่

(๒) ด้านเศรษฐกิจสังคม ได้แก่ การถือครองที่ดิน การใช้ที่ดิน เศรษฐกิจที่ดิน พืชหลักหรือพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจในการกำหนดเขตการใช้ที่ดิน ตลาดสินค้าเกษตร รายได้ รายจ่าย ประชากร โครงสร้างประชากร การศึกษา

(๓) ด้านนโยบายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ แผนปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่องทรัพยากรดิน ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ และแผนพัฒนาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดเขตการใช้ที่ดิน ได้แก่ แนวทางพัฒนาด้านเกษตรของประเทศ หลักการพัฒนาพื้นที่ของกลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาการเกษตร และสหกรณ์ของจังหวัด แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และองค์การบริหารส่วนตำบล (ที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ดำเนินการ)

(๔) จัดทำแผนที่ข้อมูลเบื้องต้นของตำบลโป่งแดงและแผนที่ทรัพยากรธรรมชาติ (๑ : ๒๕๐๐๐)

๗.๒ วิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด ด้วยวิธีการ ดังนี้

๗.๒.๑ SWOT Analysis

จุดแข็ง (Strengths : S)

๑. สภาพภูมิประเทศของตำบลโป่งแดง ลักษณะดินเป็นดินลูกรัง และเป็นแหล่งลูกรังที่สำคัญ ทำให้การก่อสร้างถนนลูกรังเพื่อการเกษตรมีต้นทุนที่ถูก สามารถที่จะก่อสร้างได้อย่างทั่วถึง และมีสภาพที่เหมาะสมแก่การทำให้เป็นพื้นที่เลี้ยงสัตว์

๒. ประชากรในตำบลโป่งแดง เป็นประชากรที่ผสมผสานระหว่างประชากรพื้นที่เดิมและประชากรที่อพยพมาจากภาคอีสาน ทำให้มีลักษณะวัฒนธรรมประเพณีและวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์แตกต่างจากพื้นที่อื่น

๓. เกษตรกรส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพการเกษตร มีรับจ้างทางการเกษตร และรายได้ส่วนมากมาจากการทำการเกษตร จึงทำให้ไม่ค่อยมีคนอพยพย้ายถิ่นฐานไปทำงานในพื้นที่อื่น

จุดอ่อน (Weaknesses : W)

๑. ปัญหาการขาดแคลนแหล่งน้ำขนาดใหญ่ สำหรับการทำการเกษตร ทำให้ยังขาดแคลนน้ำทำการเกษตร ส่งผลให้การทำการเกษตรยังไม่สามารถมีผลผลิตได้เต็มที่เท่าที่ควร

๒. รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนอยู่ในระดับต่ำ แต่ค่าครองชีพสูง จึงทำให้ไม่มีการเก็บออม

๓. ราคาผลผลิตทางการเกษตรต่ำ

๔. ไม่มีตลาดกลางหรือจุดรับซื้อสินค้าด้านการเกษตรอย่างเพียงพอ

โอกาส (Opportunities : O)

๑. แนวโน้มการท่องเที่ยวของโลก โดยเน้นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และเชิงสุขภาพมากขึ้น

๒. เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ ๙๕ อยู่ในวัยทำงานอายุ ๑๕ - ๖๐ ปี ทำให้มีโอกาสแรงงานด้านการเกษตร สามารถไปทำงานรับจ้างนอกพื้นที่ได้

ปัญหาอุปสรรคหรือข้อจำกัด (Threats : T)

๑. แหล่งน้ำในการเกษตรต้องรอฤดูฝน มีแหล่งน้ำใช้ในการเกษตรไม่เพียงพอ ปัญหาคือยังไม่สามารถหาแหล่งน้ำสำหรับการเกษตรได้เพิ่มขึ้น เพราะพื้นที่ส่วนมากเป็นของประชาชนและมีพื้นที่เป็นเขตป่าสงวน

๒. ความทันสมัยและกระแสวัตุนิยม ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นให้ความสำคัญกับ วัตุนิยมมากเกินไปจนความจำเป็น

๓. ระเบียบกฎหมายไม่เอื้อต่อการบริหารจัดการเรื่องกรรมสิทธิ์ที่ดิน

๔. ปัญหาสภาวะโลกร้อน ส่งผลให้เกิดภัยธรรมชาติต่าง ๆ เช่น วัตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง ภัยหนาว หมอกควัน ไฟป่า

๗.๒.๒ จัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA) ร่วมกับ สภาพการใช้ที่ดิน การถือครองที่ดินรายแปลงจากแผนที่สำมะโนที่ดิน หรือ แผนที่ภาพถ่ายที่ในปัจจุบัน ผลจากการประเมินคุณภาพที่ดิน และกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน (ตามอำนาจหน้าที่ของกรมฯ)

๗.๒.๓ ระบบ DPSIR (ตัวขับเคลื่อนแรงกดดันสถานะผลกระทบและรูปแบบการตอบสนองของการแทรกแซง) เป็นกรอบเชิงสาเหตุสำหรับการอธิบายปฏิสัมพันธ์ระหว่างสังคมและสิ่งแวดล้อม : ผลกระทบของ มนุษย์ต่อสิ่งแวดล้อมและในทางกลับกันเนื่องจากการพึ่งพาซึ่งกันและกันของส่วนประกอบ ตามสถานการณ์ และประเด็นปัญหาของทรัพยากรดิน ประเมินคุณภาพที่ดินสำหรับพืชเศรษฐกิจ แนวทางการแก้ไข และเขตการใช้ที่ดิน

๗.๒.๔ วิเคราะห์ข้อมูลการสำรวจสภาพเศรษฐกิจและสังคม ด้วยวิธีอัตราส่วนผลตอบแทนต่อ ต้นทุน (B/C ratio)

๗.๓ นำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ ๗.๑ - ๗.๒ มาเสนอเพื่อจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA) ในการจัดทำแผน โดยเกษตรกรในพื้นที่ร่วมเสนอความคิดเห็น ประเด็นปัญหาต่างๆ ความต้องการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเกษตรกรในพื้นที่ ยอมรับที่จะเข้าร่วม และแก้ไขปัญหาร่วมกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงกับปัญหาและวิธีการแก้ไข ที่เป็นปัจจุบัน

๗.๔ ประเมินคุณภาพที่ดินตามการใช้ประโยชน์ที่ดินและศักยภาพของดินตำบลโป่งแดงอำเภอเมือง จังหวัดตาก ด้วยระบบ DPSIR (ตัวขับเคลื่อนแรงกดดันสถานะผลกระทบและรูปแบบการตอบสนองของการแทรกแซง) ปัญหาหลักของตำบลโป่งแดงคือ

๗.๔.๑ ขาดแคลนน้ำ ขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

๗.๔.๒ ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ

๗.๔.๓ ราคาพืชผลทางการเกษตรตกต่ำ ไม่แน่นอน

๗.๕ สำรวจข้อมูลทั้งด้านกายภาพ ด้านเศรษฐกิจและสังคม ในพื้นที่ตำบลที่ดำเนินการเพิ่มเติม ตาม ประเด็นปัญหาและความต้องการให้ละเอียดยิ่งขึ้น โดยการสัมภาษณ์เกษตรกรเป็นรายบุคคล พร้อมสรุปข้อมูลที่ได้เพื่อจัดทำรูปเล่มรายงาน

๗.๖ จัดทำรูปเล่ม (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินตำบล เสนอต่อสภาตำบล เพื่อบรรจุเป็นแผนตำบลโป่งแดง

๗.๗ ประชุมรับฟังความเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อ (ร่าง) แผนการใช้ที่ดิน ร่วมกับองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น เพื่อปรับปรุงแผนการใช้ที่ดินตำบลให้ตรงตามความต้องการในการแก้ไขปัญหา

๗.๘ นำแผนการใช้ที่ดินตำบลโป่งแดง ไปสู่การปฏิบัติ โดยกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ในการจัดทำแผน เป้าหมายที่สำคัญคือ

(๑) การที่สภาตำบล หรือ สภาเทศบาลนำแผนการใช้ที่ดินที่มีกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินเข้าไปบรรจุ ในแผน ๓ ปี โดยสภาเทศบาล หรือ สภาตำบล มีมติรับรอง ซึ่งอาจมีการตั้งงบประมาณ หรือองค์การบริหาร ส่วนตำบลดำเนินการ เช่น งบประมาณลี้ดพันธุ์พืชคลุมดิน ซึ่งปลูกโดยเกษตรกรในพื้นที่ตำบลนั้น เป็นต้น

(๒) กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินตามอำนาจหน้าที่ที่ระบุไว้ในกฎหมาย (มาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๑) มีการปฏิบัติในเขตการใช้ที่ดินที่กำหนดในแผนการใช้ที่ดินเขตต่างๆ โดยมีงบประมาณดำเนินการในแต่ละปี

(๓) กิจกรรมของส่วนราชการต่าง ๆ ที่จะสนับสนุนความต้องการของเกษตรกรและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การผลิตพันธุ์ข้าว การขุดเจาะบ่อน้ำบาดาล เป็นต้น

๘. ผลการวิเคราะห์/ผลการศึกษา /

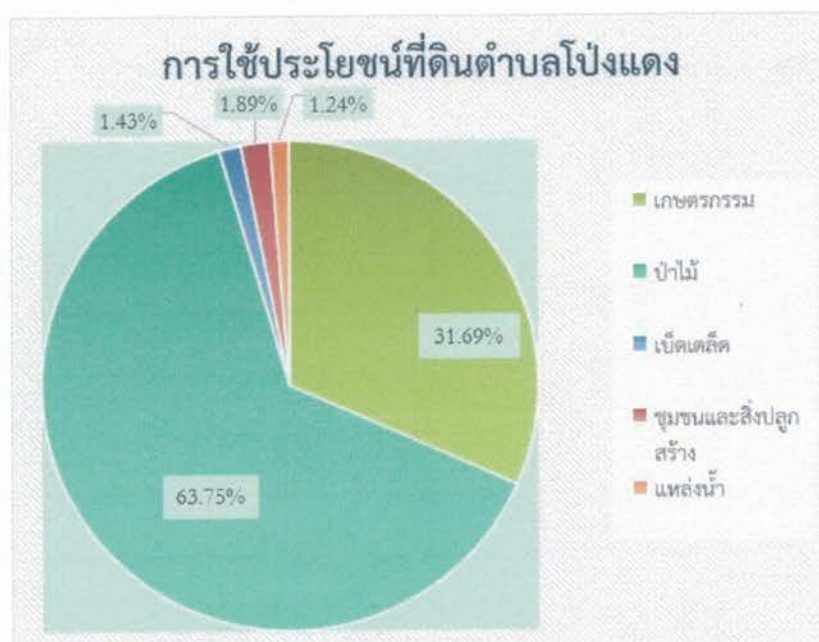
๘.๑ ตำบลโป่งแดง ตั้งอยู่บริเวณอำเภอเมือง จังหวัดตาก มีเนื้อที่ ๒๕๖,๖๘๓ ไร่ สภาพสังคมโดยทั่วไปจากสำนักทะเบียนอำเภอเมืองตาก ประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง มีประชากรรวมประมาณ ๘,๖๑๐ คน จำนวนหลังคาเรือนมี ๒,๘๘๕ หลังคาเรือน มีจำนวนประชากรชาย ๔,๗๒๙ คน มีจำนวนประชากรหญิง ๓,๘๘๑ คน มีความหนาแน่นเฉลี่ย ๑๙.๑๑ คนต่อตารางกิโลเมตร

๘.๒ พื้นที่ตำบลโป่งแดง มีลักษณะเป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงเนินเขา มีทิศทางลาดเท จากด้านทิศเหนือไปทางทิศใต้ ซึ่งเป็นที่ราบแม่น้ำปิง มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ และสามารถให้ประโยชน์ ในทางการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ คลองชะยาง หรือ คลองแม่ระกา และอ่างเก็บน้ำโป่งแดง

๘.๓ สภาพภูมิอากาศเป็นสภาพอากาศร้อนชื้น ช่วงฤดูฝนโดยได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ จะพัดผ่านทะเลและมหาสมุทร นำไอน้ำขึ้นมาทำให้มีอากาศชุ่มชื้นและฝนตกชุก ในช่วงเดือนเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม ต่อจากนั้น อิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งพัดเอาความแห้งแล้งและความหนาวเย็นลงมา ในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ สำหรับฤดูร้อนเริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายน ซึ่งมีอากาศร้อนและอบอ้าว จากการรวบรวมข้อมูลภูมิอากาศจากสถานีตรวจวัดกรมอุตุนิยมวิทยาเฉลี่ย ๓๐ ปี

(พ.ศ. ๒๕๓๒ - ๒๕๖๑)

๘.๔ สภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินตำบลโป่งแดง อำเภอเมือง จังหวัดตาก

ทรัพยากรป่าไม้ในตำบลโป่งแดง อำเภอเมือง จังหวัดตาก จากการวิเคราะห์โดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ พบว่า มีพื้นที่ป่าไม้ทั้งหมด ๑๖๓,๖๔๕ ไร่ หรือร้อยละ ๖๓.๗๕ อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าแม่สลิต-โป่งแดง ซึ่งมีทั้งสภาพป่าผลัดใบสมบูรณ์ และป่าเสื่อมโทรมควรฟื้นฟูสภาพป่าเพื่อรักษาความสมดุลของสภาพแวดล้อมและการใช้ประโยชน์ร่วมกันของชุมชน พื้นที่ในเขตป่าเหล่านี้จำนวนมากได้ถูกนำไปใช้ประโยชน์ในรูปแบบหรือวิธีที่ไม่เหมาะสม ไม่เป็นไปตามมาตรการหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์จากที่ดินหรือทรัพยากรป่าไม้ โดยจำแนกเป็นป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู มีเนื้อที่ ๘,๓๑๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓.๒๔ ของพื้นที่ตำบล และป่าผลัดใบสมบูรณ์ มีเนื้อที่ ๑๕๕,๓๓๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๕๑ ของพื้นที่ตำบล ซึ่งกระจายอยู่ทั่วตำบล

ตำบลโป่งแดง มีแหล่งน้ำตามธรรมชาติที่สำคัญ ได้แก่ ลำห้วยและลำคลอง ๖ สาย แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น ได้แก่ อ่างเก็บน้ำ ๑๙ แห่ง ฝาย ๓๗ แห่ง บ่อบาดาล ๖๐ แห่ง คลองส่งน้ำ ๔ แห่ง ระบบประปาหมู่บ้านของตำบลโป่งแดง มีครบทั้ง ๑๔ หมู่บ้าน และแหล่งน้ำของกรมพัฒนาที่ดิน เป็นสระน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร ซึ่งก่อสร้างมาแล้วจำนวน ๑๑๘ บ่อ

๘.๕ ทรัพยากรดินในพื้นที่ตำบลโป่งแดง อำเภอเมือง จังหวัดตาก ประกอบด้วย

๘.๕.๑ ชุดดินไพศาลี พบบริเวณที่ตอนของพื้นที่ มีสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงลูกคลื่นลอนชัน เกิดจากการผุพังของหินไรโอไรท์ หินทัฟท์ และหินอัคนีในกลุ่มเดียวกันรวมถึงที่เกิดจากวัสดุหินหรือหินที่เคลื่อนย้ายมาเป็นระยะทางใกล้ๆ โดยแรงโน้มถ่วงบริเวณเชิงเขาและเนินเขา เป็นดินต้นถึงชั้นเศษหินและกรวดมนเล็กหนาแน่น ดินมีการระบายน้ำดีน้ำซึมผ่านได้ปานกลาง อุ่มน้ำได้ต่ำ และมีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง มีเนื้อที่ประมาณ ๑๐,๘๕๒ ไร่หรือร้อยละ ๔.๒๓ ของพื้นที่ตำบล

๘.๕.๒ ชุดดินภูสะนา พบบริเวณที่ตอนของพื้นที่ มีสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงลูกคลื่นลอนลาดเกิดจากการผุพังสลายตัวอยู่กับที่ และ/หรือเคลื่อนย้ายมาเป็นระยะทางใกล้ๆ โดยแรงโน้มถ่วงของโลกของหินแกรนิตและหินแกรนิตโอไรท์เนื้อหยาบ บริเวณเชิงเขาและเนินเขา ดินมีการระบายน้ำดี น้ำซึมผ่านได้ดี อุ่มน้ำต่ำ มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ ๗๔,๓๔๗ ไร่หรือร้อยละ ๓๐.๙๓ ของพื้นที่ตำบล

๘.๕.๓ ชุดดินสันป่าตอง พบบริเวณที่ตอนของพื้นที่ มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบเกิดจากตะกอนน้ำพาบริเวณเนินตะกอนน้ำพารูปพัดหรือตะพักลำน้ำ เป็นดินลึกมาก ดินมีการระบายน้ำดีปานกลาง น้ำซึมผ่านได้ปานกลางถึงเร็ว และอุ่มน้ำได้ต่ำ มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ ๒๓ ไร่หรือร้อยละ ๐.๐๑ ของพื้นที่ตำบล

๘.๕.๔ ชุดดินทับเสลา พบบริเวณที่ตอนของพื้นที่ มีสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงลูกคลื่นลอนชัน เกิดจากการผุพังอยู่กับที่รวมถึงที่เกิดจากวัสดุหินหรือหินที่เคลื่อนย้ายมาเป็นระยะทางใกล้ๆ โดยแรงโน้มถ่วงของหินแกรนิต หินไมก้าไนส์ และหินไมก้าชีสต์บริเวณเชิงเขา และเนินเขา เป็นดินต้นถึงชั้นหินเศษหินและก้อนหินหนาแน่น ดินมีการระบายน้ำดี น้ำซึมผ่านได้ปานกลาง อุ่มน้ำได้ต่ำ และมีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง มีเนื้อที่ประมาณ ๒,๒๓๒ ไร่หรือร้อยละ ๐.๘๖ ของพื้นที่ตำบล

๘.๕.๕ ชุดดินท่ายาง พบบริเวณที่ ตอนของพื้นที่ มีสภาพพื้นที่ ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงลูกคลื่นลอนลาดเกิดจากการผุพังสลายตัวอยู่กับที่ และ/หรือเคลื่อนย้ายมาเป็นระยะทางใกล้ๆ โดยแรงโน้มถ่วงของโลกของหินทรายและหินควอร์ตไซต์ โดยมีหินดินดานและหินฟิลโลท์แทรกอยู่ เป็นดินต้นถึงชั้นเศษหิน ดินมีการระบายน้ำดี น้ำซึมผ่านได้ดี มีความอุดมสมบูรณ์สูง มีเนื้อที่ประมาณ ๒๖๔ ไร่หรือร้อยละ ๐.๑๐ ของพื้นที่ตำบล

๘.๕.๖ ชุดดินอุทัยธานี พบบริเวณเนินตะกอนรูปพัดส่วนสูงของพื้นที่มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยเกิดจากตะกอนน้ำพาจากหินแกรนิตมาทับถมอยู่บนเนินตะกอนน้ำพารูปพัดหรือ

ตะพักลำน้ำระดับสูง เป็นดินสีมาก ดินมีการระบายน้ำดีน้ำซึมผ่านได้เร็วในดินชั้นบนและปานกลางในดินชั้นล่าง มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เสี่ยงต่อการขาดน้ำ มีเนื้อที่ประมาณ ๒๕,๐๙๑ ไร่หรือร้อยละ ๙.๓๘ ของพื้นที่ตำบล

๘.๕.๗ ดินคล้ายชุดดินทางฉัตร ที่มีสีน้ำตาล พบบริเวณที่ดอนของพื้นที่ มีสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย เกิดจากตะกอนน้ำพาที่มีวัตถุต้นกำเนิดส่วนใหญ่มาจากหินแกรนิตบริเวณเนินตะกอนน้ำพารูปพัดหรือตะพักลำน้ำ เป็นดินสีมาก ดินมีการระบายน้ำดีน้ำซึมผ่านได้ปานกลาง อุ่มน้ำได้ปานกลางอุ่มน้ำได้ปานกลางและมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ ๑๑,๐๕๑ ไร่หรือร้อยละ ๔.๓๑ ของพื้นที่ตำบล

๘.๕.๘ ดินคล้ายชุดดินทางฉัตร ที่มีการระบายน้ำดีปานกลาง พบบริเวณที่ดอนของพื้นที่ มีสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย เกิดจากตะกอนน้ำพาที่มีวัตถุต้นกำเนิดส่วนใหญ่มาจากหินแกรนิตบริเวณเนินตะกอนน้ำพารูปพัดหรือตะพักลำน้ำ เป็นดินสีมาก ดินมีการระบายน้ำดีปานกลางน้ำซึมผ่านได้ปานกลาง อุ่มน้ำได้ปานกลางอุ่มน้ำได้ปานกลางและมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ ๒,๓๓๓ ไร่หรือร้อยละ ๐.๙๑ ของพื้นที่ตำบล

๘.๕.๙ ดินคล้ายชุดดินม่วงค่อมที่เป็นดินร่วนละเอียด พบบริเวณที่ดอนของพื้นที่ มีสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยเกิดจากตะกอนน้ำพาท้องถิ่น และ/หรือวัสดุเคลื่อนย้ายมาเป็นระยะทางไกลๆ โดยแรงโน้มถ่วงของโลกของหินไรโอไรท์ หินทัฟฟ์ และหินอัคนีในกลุ่มเดียวกันบริเวณเชิงเขาเป็นดินสีมากดินมีการระบายน้ำดีน้ำซึมผ่านได้ปานกลาง อุ่มน้ำได้ปานกลาง และมีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง มีเนื้อที่ประมาณ ๑,๑๘๒ ไร่หรือร้อยละ ๐.๔๖ ของพื้นที่ตำบล

๘.๕.๑๐ ดินคล้ายชุดดินม่วงค่อมที่มีจุดประสีเทาและเป็นดินร่วนละเอียด พบบริเวณที่ดอนของพื้นที่ มีสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยเกิดจากตะกอนน้ำพาท้องถิ่น และ/หรือวัสดุเคลื่อนย้ายมาเป็นระยะทางไกลๆ โดยแรงโน้มถ่วงของโลกของหินไรโอไรท์ หินทัฟฟ์ และหินอัคนีในกลุ่มเดียวกันบริเวณที่ลาดเชิงเขา เป็นดินสีมาก ดินมีการระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงดีปานกลางน้ำซึมผ่านได้ปานกลาง อุ่มน้ำได้ปานกลาง และมีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง มีเนื้อที่ประมาณ ๓๓๘ ไร่หรือร้อยละ ๐.๒๓ ของพื้นที่ตำบล

๘.๕.๑๑ ดินคล้ายชุดดินภูสะนาที่มีสีน้ำตาล พบบริเวณที่ดอนของพื้นที่ มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยเกิดจากการผุพังสลายตัวอยู่กับที่ และ/หรือเคลื่อนย้ายมาเป็นระยะทางไกลๆ โดยแรงโน้มถ่วงของโลกของหินแกรนิตและหินแกรนิตโอโลไลท์เนื้อหยาบบริเวณที่ลาดเชิงเขา ดินมีการระบายน้ำดี น้ำซึมผ่านได้ดี อุ่มน้ำต่ำ มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ ๒๘,๑๑๙ ไร่หรือร้อยละ ๑๐.๙๖ ของพื้นที่ตำบล

๘.๕.๑๒ ดินคล้ายชุดดินอุทัยธานีที่มีจุดประสีเทา พบบริเวณเนินตะกอนรูปพัดส่วนสูงของพื้นที่ มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ เกิดจากตะกอนน้ำพาจากหินแกรนิตมาทับถมอยู่บนเนินตะกอนน้ำพารูปพัดหรือตะพักลำน้ำระดับสูง เป็นดินสีมาก ดินมีการระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงดีปานกลางน้ำซึมผ่านได้ปานกลาง มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เสี่ยงต่อการขาดน้ำ มีเนื้อที่ประมาณ ๑๖,๓๖๘ ไร่หรือร้อยละ ๖.๓๘ ของพื้นที่ตำบล

๘.๕.๑๓ หน่วยเชิงซ้อนของชุดดินทับเสลาและที่ดินหินพื้นโพล พบบริเวณที่ดอนของพื้นที่ มีสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดถึงลูกคลื่นลอนชันประกอบด้วยชุดดินทับเสลา ที่เกิดจากการผุพังอยู่กับที่รวมถึงที่เกิดจากวัสดุหินหรือหินที่เคลื่อนย้ายมาเป็นระยะทางไกลๆ โดยแรงโน้มถ่วงของโลกหินแกรนิต หินไมก้าไนส์ และหินไมก้าชีสต์บริเวณเนินเขา เป็นดินต้นถึงชั้นหินเศษหินและก้อนหินหนาแน่น ดินมีการระบายน้ำดี น้ำซึมผ่านได้ปานกลาง อุ่มน้ำได้ต่ำ และมีความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง ผสมปะปนกับพื้นที่หินพื้นโพล มีเนื้อที่ประมาณ ๓๒,๓๙๙ ไร่หรือร้อยละ ๑๒.๖๒ ของพื้นที่

๘.๕.๑๔ หน่วยเชิงซ้อนของชุดดินภูสะนาและชุดดินบ้านไร่ พบบริเวณที่ดอนของพื้นที่ มีสภาพพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงลูกคลื่นลอนชัน มีเนื้อที่ประมาณ ๒,๔๕๙ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๙๖ ของพื้นที่ตำบล

๘.๖ กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA)

๘.๖.๑ การวิเคราะห์ผลการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑) ปัญหาหลักทางการเกษตรของตำบลโป่งแดง

- (๑) ขาดแคลนแหล่งน้ำในฤดูแล้ง ขาดแหล่งกักเก็บน้ำ
- (๒) ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำและคุณสมบัติของดินไม่เหมาะสมต่อการปลูกพืช
- (๓) ต้นทุนการผลิตสูง
- (๔) ราคาพืชผลทางการเกษตรตกต่ำ

๒) ความต้องการของชุมชน เกษตรกร และองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง

- (๑) เพิ่มพื้นที่แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ปรับเปลี่ยนรูปแบบของสระน้ำ ให้เหมาะสมกับ

สภาพพื้นที่

- (๒) แก้ไขปัญหาดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ด้วยการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้เมล็ด

ปุ๋ยพืชสดหว่านและไถกลบ

- (๓) ตรวจวิเคราะห์ดินเบื้องต้น และใช้ปูนโดโลไมท์ปรับสภาพดิน ในกรณีดินเป็นกรด
- (๔) แก้ไขปัญหาด้านทุนการเกษตรที่สูงขึ้น โดยให้ความรู้เรื่องการใช้ปุ๋ย
- (๕) ประกันราคาผลผลิต

๓) ที่มาของรายได้จากการเกษตรในปัจจุบัน

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบลโป่งแดงในปัจจุบัน ได้แก่ ข้าวนาปี พันธุ์ที่นิยมปลูก คือ ข้าว

หอมมะลิ ๑๐๕ และพันธุ์พื้นเมือง มันสำปะหลัง (พันธุ์ระยอง๕) และอ้อย

๘.๗ การวิเคราะห์ระบบ DPSIR (ตัวขับเคลื่อนแรงกดดันสถานะผลกระทบและรูปแบบการตอบสนองของการแทรกแซง)

การวิเคราะห์ภาพรวมในระบบ DPSIR แสดงให้เห็นว่าตำบลโป่งแดง มีปัญหาขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ทำให้การปลูกพืชต้องใช้ต้นทุนในการซื้อปุ๋ยเคมี และปัจจัยการผลิตต่าง ๆ สูงขึ้นทุก ๆ ปี แต่ผลผลิตที่ได้มีปริมาณต่ำ และบางปีพืชผลเสียหายภัยธรรมชาติ และจากการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร ส่งผลให้เกษตรกรขาดทุนทุกปี ทำให้คุณภาพชีวิตของเกษตรกรไม่ดี

ปัจจัยขับเคลื่อน (Driver (D))	ความกดดัน (Pressure (P))	สถานะ (State (S))	ผลกระทบ (Impact (I))	การตอบสนอง (Response (R))
1. ขาดน้ำเพื่อการเกษตร	- ต้นทุนเพิ่มขึ้นจากการหาน้ำเพื่อการเกษตร	- ขาดแคลนน้ำในการทำ การเกษตร	- ต้นทุนการผลิตสูง	อดีต-ปัจจุบัน - บ่อบาดาล - บ่อน้ำในไร่นา
2. ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ	- ใช้ปุ๋ยเคมีมากขึ้น	- หนี้สินจากการซื้อปุ๋ยเคมี	- ผลผลิตต่ำ	- การปรับปรุงบำรุงดิน/ไถกลบตอซัง/พืชปุ๋ยสด/ตรวจวิเคราะห์ดิน/โดโลไมท์ - จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ
3. ราคาผลผลิตไม่แน่นอน	- แรงจูงใจเคลื่อนย้ายออกนอกพื้นที่	- รายได้จากภาคเกษตรลดลง	- คุณภาพชีวิตไม่ดี	- เกษตรแปลงใหญ่ - เกษตรผสมผสาน - เกษตรอินทรีย์/ออร์แกนิก - เก็บเป้าหมายก่อสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็กในไร่นา - ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยพืชสด - รวมกลุ่มผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้เอง - ส่งเสริมการผลิตพืชอินทรีย์

๙. สรุปและข้อเสนอแนะ /

๙.๑ จากการวิเคราะห์สถานภาพทรัพยากรดิน/ที่ดิน ในพื้นที่ตำบลโป่งแดง พบว่า เป็นดินทราย ทรายแป้ง ดินตื้น ลูกรัง มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ สภาพเนื้อดินไม่อุ้มน้ำ และแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรไม่เพียงพอ ทำให้เกษตรกรมีความต้องการแหล่งน้ำ หรือแหล่งกักเก็บน้ำ เพื่อไว้ใช้น้ำทำการเกษตรได้ตลอดทั้งปี รวมทั้งเกษตรกรควรมีการปรับเปลี่ยนปลูกพืชให้เหมาะสมกับสภาพเนื้อดิน เพื่อช่วยทำให้ได้ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นและเกษตรกรมีรายได้มากขึ้น การประเมินคุณภาพดิน สำหรับพืชเศรษฐกิจหลัก พบว่า

๙.๑.๑) ข้าว เนื้อที่ ๑๒,๘๓๗ ไร่

- ศักยภาพการผลิตต่ำ เนื้อที่ ๑๒,๘๓๗ ไร่ (พบข้อจำกัดรุนแรงด้านเสี่ยงขาดแคลนน้ำ)

๙.๑.๒) มันสำปะหลัง มีเนื้อที่ประมาณ ๑๕,๓๐๘ ไร่

- ศักยภาพการผลิตปานกลาง เนื้อที่รวมประมาณ ๗,๘๑๑ ไร่ มีข้อจำกัดปานกลางด้านเสี่ยงขาดแคลนน้ำและความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ดินเนื้อหยาบดูดยึดธาตุอาหารไม่ดี

- ศักยภาพการผลิตต่ำ เนื้อที่รวมประมาณ ๗,๔๙๗ ไร่ มีข้อจำกัดรุนแรงด้านเป็นดินตื้นถึงชั้นเศษหินหนาแน่นมาก หรือชั้นหินพื้น การชะล้างพังทลายของดินเนื่องจากพื้นที่มีความลาดชันและเป็นดินตื้นถึงชั้นเศษหินหนาแน่นมาก หรือชั้นหินพื้น

๙.๑.๓) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เนื้อที่ ๕,๙๖๒ ไร่

- ศักยภาพการผลิตปานกลาง เนื้อที่ ๑,๐๔๗ ไร่ มีข้อจำกัดเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ ดินอุดมสมบูรณ์ต่ำ

- ศักยภาพการผลิตต่ำ เนื้อที่ ๔,๙๑๕ ไร่ มีข้อจำกัดรุนแรงด้านเสี่ยงขาดแคลนน้ำ ดินตื้นถึงชั้นเศษหินหนาแน่นมาก หรือชั้นหินพื้นควรปรับเปลี่ยนพืชปลูก

๙.๒ แผนการใช้ที่ดินตำบลโป่งแดง อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก ได้กำหนดออกเป็น ๑๕ เขต แบ่งออกได้เป็น เขตทำนา , เขตปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ,เขตปลูกมันสำปะหลัง , เขตปลูกอ้อยโรงงาน , เขตปลูกสั้ก , เขตปลูกไม้ยืนต้นผสม ,เขตปลูกยูคาลิปตัส ,เขตปลูกยางพารา ,เขตปลูกกล้วย ,เขตปลูกไม้ผลผสม ,เขตปลูกลำไย ,เขตป่าไม้ ,เขตแหล่งน้ำ เขตเขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง และเขตอื่นๆ

๙.๓ แผนการใช้ที่ดินตำบลโป่งแดง เพื่อใช้ในการขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดินตำบลโป่งแดง อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก โดยสถานีพัฒนาที่ดินตาก ได้นำ (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินตำบลโป่งแดง ไปเสนอต่อองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง เพื่อมีมติให้ความร่วมมือในกับกรมพัฒนาที่ดินดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ที่กำหนดไว้ในแผนฯ เป้าหมาย ๔ ปี แบ่งโครงการ/กิจกรรม ได้ดังนี้

วิเคราะห์/ปัญหา	โครงการ/กิจกรรม	จำนวน (ปริมาณ)	งบประมาณ (บาท)	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
(๑) ขาดแคลนแหล่งน้ำในฤดูแล้ง ขาดแหล่งกักเก็บน้ำ	(๑) การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นา นอกเขตชลประทาน	๒๒๑ บ่อ	๔,๔๒๐,๐๐๐	กรมพัฒนาที่ดิน
	(๒) สนับสนุนชุดลอกแหล่งน้ำสาธารณะ	๑๐ แห่ง	๒,๐๐๐,๐๐๐	กรมชลประทาน

	(๓) เจาะบ่อบาดาล	๑๔ แห่ง	๒,๘๐๐,๐๐๐	กรมทรัพยากร น้ำบาดาล
วิเคราะห์/ปัญหา	โครงการ/กิจกรรม	จำนวน (ปริมาณ)	งบประมาณ (บาท)	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
(๒) ความอุดม สมบูรณ์ของดินต่ำ และคุณสมบัติของ ดินไม่เหมาะสมต่อ การปลูกพืช	(๑) ปรับปรุงคุณภาพดิน ในพื้นที่ดินกรด	๓๔๐ ไร่	๕,๑๐๐	กรมพัฒนาที่ดิน
	(๒) ส่งเสริมการปรับปรุง บำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด	๒๒๕ ไร่	๓,๓๗๕	กรมพัฒนาที่ดิน
	(๓) การพัฒนาที่ดินเพื่อ สนับสนุนการปรับเปลี่ยน พื้นที่ไม่เหมาะสมตาม Agri-map	๑๖๐ ไร่	๒๔๐,๐๐๐	กรมพัฒนาที่ดิน
(๓) ต้นทุนการผลิต สูง	(๑) กิจกรรมส่งเสริมการ ใช้สารอินทรีย์ลดการใช้ สารเคมีทางการเกษตร	๑,๕๐๐ ไร่ เกษตรกร ๑๕๐ ราย	๕๑,๐๐๐	กรมพัฒนาที่ดิน
	(๒) ส่งเสริมการปรับปรุง บำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด	๑,๐๐๐ ไร่	๑๕,๐๐๐	กรมพัฒนาที่ดิน
	(๓) กิจกรรมส่งเสริมการ ไถกลบ และ ผลิต ปุ๋ย อินทรีย์เพื่อป้องกันหมอก และควีนไฟในพื้นที่เกษตร ภาคเหนือ	ไถกลบต่อซัง ๑,๒๐๐ ไร่ ผลิตปุ๋ยหมัก ๔๐ ตัน	๕๔๔,๐๐๐	กรมพัฒนาที่ดิน
(๔) ราคาพืชผลทาง การเกษตรตกต่ำ	(๑) จัดตั้งตลาดชุมชนเพื่อ รับซื้อ ผลผลิตทางการ เกษตร	๑ แห่ง	๕๐๐,๐๐๐	พาณิชย์จังหวัด กรมพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริม การเกษตร
	(๒) รวบรวมกลุ่มสมาชิก แปลงใหญ่เพื่อต่อรอง ราคา	๑ กลุ่มสมาชิก		กรมวิชาการเกษตร
	(๓) ประกันราคาผลผลิต			

แผนการใช้ที่ดินตำบลโป่งแดง อำเภอเมือง จังหวัดตาก ได้เกิดจากการรวบรวมข้อมูล ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นที่มีผลต่อการทำการเกษตรในพื้นที่ การมีส่วนร่วมในการสังเคราะห์ / การวิเคราะห์ของชุมชน ความต้องการของเกษตรกร ซึ่งเป็นการสะท้อนสภาพปัญหาและการร่วมการแก้ไขปัญหาตลอดจนเกิดเป็นแผนการใช้ที่ดินที่เหมาะสมกับพื้นที่ตำบลโป่งแดง จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการพัฒนาปรับปรุง และมีมาตรการเฉพาะเพื่อเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น รวมถึงต้องมีมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศซึ่งเกิดจากการใช้ที่ดิน เพื่อจกเป็นแนวทางการปฏิบัติเพื่อที่จะพัฒนาพื้นที่แก้ไขปัญหาอย่างทัน่วงทีและเป็นไปอย่างยั่งยืน ดังนั้น กิจกรรมที่กรมพัฒนาที่ดินจะดำเนินการตามบทบัญญัติมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงควรมีการสนับสนุนการปลูกพืชปุ๋ยสด การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ การปลูกพืชตระกูลถั่วหลังนา ควบคู่ไปกับการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ ซึ่งจะมีการก่อสร้างบ่อน้ำในไร่นา แหล่งน้ำขนาดเล็ก ขุดลอกแหล่งน้ำธรรมชาติ เป็นต้น พร้อมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการที่จะสนับสนุน ควรเข้ามาดำเนินการและเป็นพี่ปรึกษา ให้แก่เกษตรกรเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกรและเป็นที่ยอมรับ

๑๐. ประโยชน์ที่ได้รับ /

๑๐.๑ สามารถใช้เป็นแนวทางการจัดการดินในพื้นที่เกษตรกรรมของตำบลโป่งแดง อำเภอเมือง จังหวัดตาก ให้มีความเหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

๑๐.๒ สามารถใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนา ปรับปรุง และแก้ไขปัญหาด้านการผลิต การใช้ประโยชน์ที่ดินของเกษตรกร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง

๑๐.๓ เกษตรกร สามารถมีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้ที่ดินของตนเอง ด้วยวิธีการที่เหมาะสม เพื่อที่จะให้ผลตอบแทนต่อหน่วยเนื้อที่สูงสุดและเป็นไปอย่างยั่งยืน

๑๐.๔ สามารถปฏิบัติกิจกรรมตามแผนการใช้ที่ดินตำบลได้อย่างมีระบบและมีผลความสำเร็จเป็นที่ประจักษ์

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....

(นายรัชช เตชะกิติกรกุล)

ผู้เสนอผลงาน

วันที่ ๘ / กันยายน / ๒๕๖๕

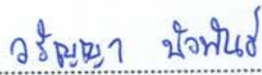
ขอรับรองว่าสัดส่วนหรือลักษณะงานในการดำเนินการของผู้เสนอข้างต้นถูกต้องตรงกับความ
เป็นจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....

(นางปวีณา เกษทัน)

ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ

วันที่ ๘ / กันยายน / ๒๕๖๕

ลงชื่อ..... อรุณษา บัวพันธ์

(นางวิรัชญา บัวพันธ์)

ตำแหน่ง เศรษฐกรชำนาญการ

วันที่ ๘ / กันยายน / ๒๕๖๕

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....

(นางสาวราญ แสนศิลา)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินตาก

วันที่ ๘ / กันยายน / ๒๕๖๕

ลงชื่อ.....

(นายบุญช่วย ช่วยระดม)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๙

วันที่ ๘ / กันยายน / ๒๕๖๕

**ข้อเสนอแนวความคิด/วิธีการเพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
ของ นายรัชช เตชะกิติกรกุล**

เพื่อประกอบการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการ ตำแหน่งเลขที่ ๑๐๘๘
ฝ่ายวิชาการเพื่อการพัฒนาที่ดิน สถานีพัฒนาที่ดินตาก สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๙
กรมพัฒนาที่ดิน

เรื่อง แนวทางการส่งเสริมของเกษตรกรในการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน เพื่อลดต้นทุนการผลิต
ผ่านศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินในจังหวัดตาก

หลักการและเหตุผล

จากสถานการณ์วิกฤตความขัดแย้งระหว่างรัสเซียกับยูเครน ส่งผลกระทบต่อโลก โดยเฉพาะด้านการค้าที่ทั้งสองต่างเป็นผู้ส่งออกพลังงานและสินค้าโภคภัณฑ์รายใหญ่ ผนวกกับผลของราคาน้ำมันในตลาดโลกเพิ่มสูงขึ้น ทำให้ต้นทุนการผลิตปุ๋ยเคมีต้องขยับขึ้นตามราว ๓๖-๔๙ % เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๔ หรือเกือบ ๑๐๐% เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๓ ทำให้ราคาสินค้าต่างๆพุ่งสูงขึ้น ขณะที่ไทยต้องพึ่งพาการนำเข้าปุ๋ยเคมีจากต่างประเทศเกือบทั้งหมด โดยแต่ละปีนำเข้าราว ๕ ล้านตัน จากตะวันออกกลาง จีน รัสเซีย และ แคนาดา เป็นต้น ผลจากสถานการณ์ปัญหาปุ๋ยเคมีราคาแพง การขาดแคลนปุ๋ย เนื่องจากประเทศผู้ผลิตลดปริมาณการส่งออกปุ๋ยเคมีทำให้อุปสงค์ลดลงแต่อุปทานมีมากขึ้น จึงทำให้ปุ๋ยเคมีที่มีราคาสูงขึ้นส่งผลทำให้ต้นทุนการผลิตของเกษตรกรเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นข้อจำกัดต่อการตัดสินใจในการผลิตของเกษตรกร ในความต้องการบำรุงพืช ประกอบกับกำลังผลิตปุ๋ยเคมีของประเทศไทยยังมีจำกัด

กรมพัฒนาที่ดิน เล็งเห็นความสำคัญของปัญหาราคาปุ๋ยสูงขึ้น ทำให้ต้นทุนการผลิตของเกษตรกรขยับสูง แต่ราคาผลผลิตตกต่ำ ทำให้เกษตรกรขาดทุนในการผลิต แต่เกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดความรู้เรื่องการจัดการดินและการใช้ปุ๋ยที่ถูกต้อง (ถูกต้อง ถูกอัตรา ถูกเวลาและถูกวิธี) จึงมีความจำเป็นที่ต้องยกระดับความรู้เรื่องดินและปุ๋ยให้กับเกษตรกรและส่งเสริมให้เกษตรกรมีการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิต มีการวิเคราะห์ดินก่อนปลูกพืชหรือก่อนการใส่ปุ๋ย ใช้เทคโนโลยีการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ เพื่อสามารถจัดการเรื่องดินและใช้ปุ๋ยเคมีตามสภาพความอุดมสมบูรณ์ของดินในแต่ละพื้นที่และความต้องการของพืช ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต การขับเคลื่อนการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิตผ่านศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ดังนั้น ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ควรมีการดำเนินการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิต ให้แก่กลุ่มเกษตรกรจักได้มีความเข้มแข็ง สามารถบริหารจัดการให้ดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง ยั่งยืน และเกิดการขยายผลไปสู่ชุมชนอย่างกว้างขวางมากขึ้น

บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอแนะ

ปัญหาและอุปสรรคต่อการดำเนินงานของแนวทางการส่งเสริมของเกษตรกรในการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินผ่านศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินในจังหวัดตาก มีดังนี้

๑. เกษตรกรขาดความรู้ในเรื่องการเก็บตัวอย่างดิน การนำตัวอย่างดินมาวิเคราะห์ และประโยชน์ของการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินให้เหมาะสมกับชนิดพืช เพื่อลดต้นทุนการผลิต

๒. เกษตรกรขาดความรู้ในเรื่องการจัดการและปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุในดินและช่วยในการปรับปรุงโครงสร้างของดินให้ดีขึ้น ด้วยวิธีต่างๆ อาทิเช่น การไถกลบตอซัง การใช้พืชปุ๋ยสดสับกลบลงดิน การปรับสภาพของดินด้วยสารปรับปรุงบำรุงดิน เป็นต้น

๓. การผสมปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน เพื่อให้เหมาะสมกับพืชแต่ละชนิด มีขั้นตอนในการดำเนินการหลายขั้นตอน ต้องใช้เวลาในการเก็บข้อมูล และรอผลการวิเคราะห์ค่าต่างๆของดิน ซึ่งอาจไม่ทันต่อช่วงฤดูกาลของปลูกพืชขั้นนั้นๆ ทำให้เกษตรกรไม่สนใจที่จะผสมปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินเท่าที่ควร โดยมีการใช้ปุ๋ยผสมที่ขายตามตลาดมากกว่าเนื่องจากมีสะดวกและรวดเร็วกว่า

๔. เกษตรกร ขาดการจดบันทึกกิจกรรมภายในแปลง อาทิเช่น ต้นทุนการผลิต อัตราการใช้ปุ๋ยเคมี ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ทำให้ไม่ทราบต้นทุนจริงของตนเอง

กิจกรรมและวิธีการดำเนินงาน

๑) จัดตั้งศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน (ศูนย์หลักและศูนย์ย่อยเพิ่มเติม)

๑.๑ สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมของศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน

คัดเลือกศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ที่มีความพร้อม และคัดเลือกเกษตรกรเป้าหมายในพื้นที่ โดยเน้นเรื่องจัดการต้นทุนการผลิตสูงขึ้น เกษตรกรมีความสนใจเข้าร่วมโครงการ โดยให้ศูนย์ฯ มีบทบาทภารกิจในการให้บริการแบบ one stop service ในกิจกรรมการตรวจวิเคราะห์ดิน (โดยใช้ชุดตรวจสอบ N P K ในดินแบบรวดเร็ว) บริการวิชาการดินปุ๋ย โดยให้คำแนะนำการจัดการดินและการใช้ปุ๋ยเบื้องต้น การถ่ายทอดความรู้ด้านดินปุ๋ย มีแปลงเรียนรู้หรือจุดสาธิต เพื่อให้เกษตรกรที่เข้าร่วมกิจกรรมของศูนย์ฯ โดยให้คำแนะนำและฝึกปฏิบัติโดยหมอดินอาสาที่ประจำศูนย์ฯ นั้น

๑.๒ สนับสนุนสื่อประชาสัมพันธ์ความรู้เรื่องดินปุ๋ยให้แก่ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน

จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ความรู้ด้านดินปุ๋ย พร้อมสนับสนุน เพื่อให้มีความพร้อมในการให้บริการถ่ายทอดความรู้ด้านดินปุ๋ยให้แก่เกษตรกรและชุมชน เพื่อใช้ประโยชน์ในการขับเคลื่อนขยายผลการดำเนินงานในแนวทางการส่งเสริมของเกษตรกรในการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน เพื่อลดต้นทุนการผลิตผ่านศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินในจังหวัดตาก ให้ประสบความสำเร็จ

๑.๓ จัดทำฐานข้อมูลศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินในจังหวัดตาก

โดยจัดเก็บข้อมูลในด้านต่างๆ จัดทำทะเบียนเกษตรกรสมาชิก พร้อมข้อมูลต้นทุนการผลิตและผลผลิตก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการ ข้อมูลชุดดิน ผลการวิเคราะห์ดิน คำแนะนำการใช้ปุ๋ย พิกัดที่ตั้งศูนย์ พิกัดแปลงของสมาชิก พิกัดแปลงเรียนรู้ หลักสูตรการอบรม ผลการให้บริการต่อชุมชน และข้อมูลด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และวิเคราะห์ประมวลผล สรุปเป็นฐานข้อมูล พร้อมแผนที่โครงการและเผยแพร่ข้อมูล เพื่อประโยชน์ในการขยายผลการการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน เพื่อลดต้นทุนการผลิตผ่านศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินในจังหวัดตาก

๒) ขับเคลื่อนการดำเนินงานศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินในจังหวัดตาก

๒.๑ จัดอบรมความรู้ด้านดินและปุ๋ยแก่หมอดินอาสาประจำอำเภอ ตำบลและหมู่บ้าน เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่อง ดินที่เหมาะสมต่อการปลูกพืช ชุดดิน การใช้ประโยชน์จากแผนที่ดิน การปรับปรุงบำรุงดิน วัสดุปรับปรุงดิน ปุ๋ยประเภทต่าง ๆ ได้แก่ ปุ๋ยเคมี ปุ๋ยอินทรีย์ และปุ๋ยชีวภาพ การใช้ปุ๋ยที่ถูกต้องใน พืชชนิดต่างๆ การใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิต การวิเคราะห์ดิน แปลผล และให้คำแนะนำการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน เพื่อให้สามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและมั่นใจ และสามารถถ่ายทอดความรู้ด้านดินปุ๋ย และขยายผลการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิตให้แก่เกษตรกร

๒.๒ ผูกอบรมการวิเคราะห์ดิน แปลผล และให้คำแนะนำปุ๋ย ให้กับหมอดินอาสา

๒.๓ สนับสนุนการติดตามขับเคลื่อนการดำเนินงานศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินในจังหวัดตาก

๓) ถ่ายทอดเทคโนโลยีและแนวทางการส่งเสริมของเกษตรกรในการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน เพื่อลดต้นทุนการผลิตผ่านศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินในจังหวัดตาก

๓.๑ จัดกระบวนการเรียนรู้ด้านดินปุ๋ย และการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน เพื่อลดต้นทุนการผลิต

จัดกระบวนการเรียนรู้ด้านดินปุ๋ย ให้แก่เกษตรกร ให้เห็นความสำคัญในการใช้ปุ๋ยเคมีอย่างถูกต้องตามค่าวิเคราะห์ดิน เพื่อเพิ่มผลผลิต และลดต้นทุนการผลิต และหลักสูตรดินปุ๋ยอื่นๆ ตามปัญหาและความต้องการของเกษตรกร เพื่อยกระดับความรู้ด้านดินปุ๋ยและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

๓.๒ จัดทำแปลงเรียนรู้และจุดสาธิตการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน เพื่อลดต้นทุนการผลิต โดยการคัดเลือกเกษตรกรสมาชิกของศูนย์ฯ

๓.๒.๑ จัดทำแปลงเรียนรู้ เพื่อเป็นจุดถ่ายทอดความรู้ขยายผลการใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน เพื่อขยายผลการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิต

๓.๒.๒ จัดทำจุดสาธิต หรือฐานเรียนรู้ เพื่อให้บริการความรู้ด้านการวิเคราะห์ดิน แปลผล และให้คำแนะนำการใช้ปุ๋ยและเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องแก่เกษตรกรในชุมชน

- ๔) รมรงค์ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน เพื่อลดต้นทุนการผลิต
- ๕) ติดตามและประเมินผล

แนวความคิดและข้อเสนอแนะ

๑. ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการวิเคราะห์ดินด้วย LDD test kit และการใช้แอปพลิเคชัน LDD on farm เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ธาตุอาหารได้อย่างถูกต้องแม่นยำ

๒. ส่งเสริมและสาธิตการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน โดยสร้างรูปแบบจำลองแบบง่าย สำหรับการคำนวณปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน เพื่อให้เกษตรกรสามารถนำไปใช้ได้ง่าย เข้าใจมากขึ้น และเป็นตัวอย่างให้แก่เกษตรกร

๓. ติดตามและประเมินผล นำผลที่ได้มาขยายผลและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ต่อไป

๔. ควรมีการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมให้โครงการต่างๆ ขับเคลื่อนตรงกลุ่มเป้าหมาย

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกร ได้รับการถ่ายทอดความรู้เรื่องดินและการใช้ปุ๋ยค่าวิเคราะห์ดิน เพื่อลดต้นทุนการผลิต มีความเข้าใจ เกี่ยวกับการเก็บตัวอย่างดิน และปฏิบัติตามขั้นตอนการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน เพื่อลดต้นทุนการผลิตของตนเอง

๒. เกษตรกรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินในพื้นที่ และสามารถนำไปปฏิบัติจริงในพื้นที่ตนเอง

๓. มีศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน เพิ่มขึ้น มีพร้อมที่จะสามารถผลักดันเป็นแหล่งการวิเคราะห์ดินอย่างง่าย และสามารถให้คำแนะนำเบื้องต้นแก่เกษตรกรในพื้นที่ได้

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑. จำนวนเกษตรกรที่สามารถใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน นำไปปฏิบัติได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐-๖๐

๒. เกษตรกรลดต้นทุนการผลิตของตนเองลง ๒๐-๓๐ %

(ลงชื่อ).....

(นายรัชช เตชะกิติกรกุล)

ผู้เสนอแนวคิด

๘ / กันยายน / ๒๕๖๕

ความเห็นของผู้บังคับบัญชาระดับกอง/สำนัก

(ระบุความเห็น) มีมติเห็นชอบตามที่ขอเสนอ และเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะ
ได้รับทราบพิจารณาแล้ว และเห็นด้วยในสาระสำคัญ และเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะ

(ลงชื่อ)

(นายบุญช่วย ช่วยระดม)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 9

(วันที่) ๘ / ก.ย. / ๒๕๖๕